

De leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

Den Haag, 27 april 2015

Betreft: wetsvoorstel 33239 (deconstitutionalisering benoeming commissaris van de Koning en burgemeester)

Geachte leden van de Eerste Kamer,

Raadslid.Nu heeft met bijzondere belangstelling uw plenaire behandeling van het initiatief-wetsvoorstel Schouw om de benoeming van de burgemeester en van de commissaris van de Koning uit de Grondwet te halen, de zogeheten deconstitutionalisering, gevolgd op 21 april jl. Tijdens de behandeling van het voorstel was er in uw Kamer brede overeenstemming voor de opvatting dat de aanstellingswijze van de burgemeester niet los kan worden gezien van de werking van het gehele lokale democratische systeem.

Raadslid.Nu staat achter deze conclusie: als één element (de aanstellingswijze van de burgemeester) wijzigt, heeft dat onherroepelijk effect op de relatie met de andere onderdelen en daarmee op de lokale democratie als geheel. In het bijzonder heeft het effect op de rol en positie van de gemeenteraad als hoogste bestuursorgaan. Raadslid.Nu stelt – als belangenbehartiger van een krachtige rol en positie van de gemeenteraad in de lokale democratie – vast dat na deconstitutionalisering diverse modaliteiten denkbaar zijn, waarbij in het ene geval de positie van de raad wordt gehandhaafd en in een ander model de positie van de gemeenteraad zich zal wijzigen. Zicht op hoe het nieuwe model van lokale democratie er na deconstitutionalisering uit gaat zien, ontbreekt evenwel.

Raadslid.Nu steunt derhalve de oproep van het Nederlands Genootschap van Burgemeesters (NGB) om een uitgebreide discussie te voeren over de vraag of en hoe het lokale bestuursstelsel en de aanstellingswijze van de burgemeester verandering behoeven. Een discussie waarbij de relatief onafhankelijke positie en stabiliserende rol van de burgemeester binnen het huidige bestel gewogen wordt, mede aan de hand van recente

ontwikkelingen zoals ondermijning, radicalisering en de decentralisaties die zorgen voor een substantiële verzwaring van het burgemeestersambt. Maar een discussie waarbij dus ook de rol en de positie van de gemeenteraad – als counterpart van deze burgemeester - wordt betrokken als hoogste bestuursorgaan. Wat Raadslid.Nu betreft dienen alle betrokkenen uit het lokaal bestuur aan deze discussie deel te nemen, vanzelfsprekend met oog voor dat wat democratisch wenselijk wordt geacht.

Voor ons is in ieder geval duidelijk dat er op dit moment nog geen heldere en gedeelde probleemanalyse bestaat, maar evenmin is er zicht op een goed doordachte inrichting van het lokaal bestuur na deconstitutionalisering. Wanneer u nu zou instemmen met het voorstel tot deconstitutionalisering kan bij de volgende kabinetsformatie de aanstellingswijze geregeld worden, zonder deze gewenste analyse en een afgewogen en doordachte discussie over de inrichting van het lokaal bestuur. Raadslid.Nu acht dat niet in het belang van het functioneren van het lokaal bestuur, zeker in een tijdsgewricht waarin het lokaal bestuur door de invoering van de uitbreiding van taken voor stevige opgaven is gesteld.

Raadslid.Nu pleit er daarom evenals het NGB voor om eerst de discussie te voeren over de inrichting van het lokaal bestuur en de aanstellingswijze van de burgemeester en *daarna* pas de vraag te stellen of en hoe de aanstellingswijze van de burgemeester aanpassing behoeft.

Namens het algemeen bestuur van Raadslid.Nu,

Met vriendelijke groet,

Mark den Boer
Voorzitter Raadslid.Nu